

Landbruks- og matdepartementet
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Fornyings, administrasjons- og kirkedepartementet

Høringsuttalelse for loven om god handelsskikk i dagligvarekjeden

Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF) slutter seg til behovet for en lov for god handelsskikk i dagligvaresektoren. Vi anmoder departementene om rask behandling av innkomne merknader til høringsforslaget med sikte på å få på plass loven så snart som mulig.

KLF vil innledningsvis påpeke at vi i arbeidet med rapporten “Mat, makt og avmakt, NOU 2011” forventet oss en utredning som tok for seg hele verdikjeden for mat og at det i etterkant skulle følges opp med en lov som hadde fokus på de spesifikke problemstillinger for den norske verdikjeden for mat.

Med den utforming NOU 2011:4 til slutt fikk må Dagligvarelovutvalgets forslag anses som en god oppfølging. Vi hadde dog gjerne sett en lov som var mer spesifikk rettet mot å sikre rettferdig og transparent konkurranse i hele verdikjeden for mat, men det foreliggende forslaget er en god start.

I paragraf 1 er “forbrukervelferd” definert blant annet gjennom “velferd som følge av lave priser”. Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund mener at det er feil å bruke begrepet “lave priser” i denne loven. Innenfor vår sektors varesegment er det allerede i dag et stort antall produkter som selges langt under råvarekost til forbruker. Dette er ikke en ønsket adferd selv om det gir “lave priser”. Vi foreslår at istedenfor “lave priser” innføres begrepet “riktige priser”, der dette defineres til en pris som reflekterer råvarekost, foredlingskost og transportkost samt åpner for fortjenestemulighet til leddene i verdikjeden.

Vi mener også at begrepene “dagligvarer” og “næringsmidler og forbruksartikler” anvendt i paragraf 2 burde vært definert nærmere. Slik det nå fremstår, er det svært åpent og det burde som et minimum defineres om begrepene er ment i bred eller snever forstand.

I kapittel 2 er “god handelsskikk” definert i paragrafene 4 til 11. Vi mener at disse paragrafene dekker godt god handelsskikk når partene allerede har kontakt med hverandre, enten med sikte på å komme til en avtale eller at de allerede har en avtale. Vi etterlyser imidlertid et punkt som beskriver den rett/plikt kjøper/selger av de næringsmidler loven omfatter har i forhold til faktisk å komme i en forhandlingsposisjon. I dette punktet er det mulig å se for seg utfordringene mindre lokale/regionale produsenter har for å komme til hylleplass, men også internasjonale matvareleverandører som velger å forholde seg til enkelte kjeder og ikke andre. Eller det kan være mulighetene kjedeeid industri har til å levere til andre kjeder dersom det skulle være interesse for dette. Dette er ment som en eksemplifisering at det finnes en del problemstillinger rundt dette med å komme til en dialog om mulig markedsadgang som tilsier at de burde vært behandlet noe mer utvidet enn i det foreliggende forslaget.

Kapittel 4 domstolprøving

I de fleste paragrafene som definerer god handelsskikk ser KLF at Markedsrådet kan ha god og riktig kompetanse til utøve håndhevelse. Vi er imidlertid usikre på om Markedsrådet – slik det er sammensatt i dag –

26. august 2013

har tilstrekkelig kompetanse til å håndheve en del av områdene som faller inn under paragraf 7 "forretningshemmeligheter". Det tenkes spesielt på dette med resepter, forretningskonsepter, markedsføring for produktsegmenter innenfor kjøtt- og fjørfeprodukter der svært mye er generisk og man må ha en kunnskap om det som skjer i bransjen for å vite om produktene/produktkonseptene som kommer er "tilfeldige" eller om det kommer som en naturlig utvikling av ting som skjer i bransjen og dermed kan relativt like konsepter dukke opp.

Det er ikke ønskelig at det blir slik at dagligvaren betenker seg fra å diskutere EMV med industrien fordi de da kan bli beskyldt for plagiat av konsepter som de allerede har under utarbeiding uavhengig av dette. Det er likevel ikke tvil om at kjøtt- og fjørfebraansjen trenger bedre rettsvern for å tørre å drive storstilt innovasjon og utvikling på sine produktområder. Men det er like mye en "kjøtt- og produksjonsfaglig" vurdering som må avgjøre om det har foregått utilbørlig kopiering eller om det er en naturlig utvikling, som det er en juridisk vurdering.

KLF vil derfor anbefale at Markedsrådet utvides med produktfaglig kompetanse når slike spørsmål håndteres. Vi vil derfor forslå oss selv som konstituerte medlemmer i saker der det behandles kjøtt- og fjørfeprodukter i Markedsrådet.

Avslutningsvis ønsker KLF et raskt og effektivt arbeid videre fra departementet i den saken slik at loven kommer på plass innen nyttår.

Vennlig hilsen

Bjørn-Ole Juul-Hansen
administrerende direktør
Kjøtt- og fjørfebraansjens Landsforbund